

formaar at komme overens med de forffjellige Sider her i Salen, saa det kan komme et virkeligt Resultat frem, men det kan ikke ske under en saadan Ledelse som den, vi i alt Fald havde den Gang. Da var det naturligt, at Udvalget opløste sig i fire til fem Mindretal, og at hvert især holdt paa det efter dets Mening Bedste, fordi Ingen vidste, om han ved at slippe det kunde opnaa det Næstbedste. Det ærede Medlem skrev den Gang i Betænkningen — saa vidt jeg veed, var det ham, der skrev det —: Naar de forffjellige politiske Opfattelser ikke kunne enes om den mindre omfattende Omlægning af Folkethingskredsene, som der den Gang var Tale om, „er der kun Et at gjøre; Alle maa bøie sig for Grundlovens utvivlsomme Bud og med Opgivelse af særlige Duffer slutte sig til en Gjennemførelse af, hvad denne udtrykkelig henviser til“ (Gad: Det er fuldstændigt rigtigt). Ja, men saa forstaar jeg ikke, hvorledes det ærede Medlems Udtalelse i Dag kan forenes dermed; den staar, forekommer det mig, i den mest aabenbare Modsetning til det, han den Gang udtalte. Dernæst vil jeg ogsaa tillade mig at henvise til, hvad der blev sagt af et æret Medlem af det daværende Udvalg, et Medlem, vi nu savne, nemlig Højesteretsassessor Rimestad. Han udtalte her i Salen den 18de December 1880, at den „fuldstændig virkelige rationelle Gjennemførelse af Grundlovens Fordring“ er „en Inddeling af Landet i saa mange Kredse, som blev antydet af det forrige Udvalg (der var nedsat i 1873—74), nemlig 125“. Det er en aldeles klar Udtalelse. Han tilføjer, at ved den af Regjeringen foreslaaede Bei, „opfylder man ganske vist ikke Grundlovens Bud, det maa man fuldstændig erkjende, men man kommer det dog langt nærmere end det nuværende“. (Indenrigsministeren: Ja, hør!) Men det, at man kommer nærmere til Grundlovens Bud, er ikke det Samme som at opfylde det, og Grundlovens Bud staar som et Krav til Regjeringen og Rigsdagen, det kræve vi opfyldt og bede om Regjeringens Medvirkning til, i Stedet for at den Aar for Aar kommer med et Forslag, som har vist sig at være uigjennemførligt, forudsat da, at dette Things Samtykke skal have nogen Betydning. Det ærede Medlem nævnte lige overfor et andet Medlem, at man i 1881—1882 ikke vilde give Kjøbenhavn

mere end 13 Kredse, uagtet han den Gang foreslog 15, men hvortaf veed det ærede Medlem, at det var en Fordring, man paa ingen Maade vilde fravige? Jeg kan sige det ærede Medlem nu, at jeg for min Part vilde have fraveget den, naar jeg vidste, at jeg derved kunde have gennemført en tidssvarende Ordning, men naar man ikke veed Andet, end at Regjeringen staar imod, gaar man ikke videre for, som sagt, ikke at offre det Bedste uden at faae det Næstbedste. Jeg vilde altsaa — og jeg antager ogsaa, at Udvalgets Flertal vilde — være gaaet videre, naar vi kunde have faaet en virkelig imødekommende Forhandling med Ministeren. Naar der bestandig tales om, at ved det nu foreliggende Forslag vilde de største Urimeligheder være hævdede, saa maa jeg gjentage, at der ved det vil komme, vel ikke fuldt saa store, men dog meget store Urimeligheder til Stede, f. Ex. den, at man vil skabe en 5te Kreds i Kjøbenhavn med 34,000 Indbyggere. Men vi kunne i det Hele ikke ordne denne Sag ad denne Bei uden at gjøre stor Uret mod en Mængde Kredse i Landet; og at ordne en Sag paa en uretfærdig Maade uden Udsigt til, at man nogensinde let kan komme til en anden Ordning, hvori der vil blive virkelig Retfærdighed, maa man ikke fortænke dette Thing i, at det ikke kan være med til.

Formanden (Berg): Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Kreds har begjæret Ordet. Da det er 3die Gang, kan jeg kun give ham det med Things Samtykke (Ophold). Det ærede Medlem har Ordet.

Gad: De ærede Medlemmer fra Horsens (Bajer) og Svendborg (Høgsbro) have henvist til min tidligere Stilling i denne Sag og undret sig over, at jeg skulde have skiftet Standpunkt, saa meget mere som det, som en af de Herrer sagde, var en officiel Hemmelighed, at jeg havde udarbejdet et vist Forslag, medens det andet ærede Medlem særlig henviste til min Stilling som Ordfører for det daværende Mindretal af Høre og en Udtalelse af mig, som han oplæste, der gik ud paa, at kunde man ikke blive enig om Andet, maatte man bøie sig for Grundlovens Bud. Jeg tilstaar, at det har i allerhøjeste Grad forbauset mig at høre, at jeg i Dag skulde have indtaget noget omhelst